

„Praesente medico” – orvostudomány és irodalom

A Pannon Egyetem HTK Szíveri János Intézet
Közép- és Kelet-Európai Irodalmi és Társadalomtudományi Kutatóközpontjának
országos tudományos konferenciája

2024. október 24–25., Pannon KözTér (Veszprém)

Program

CSÜTÖRTÖK

Megnyitó

10:00–10:15 Köszöntőt mond és a konferenciát megnyitja **Bodnár Éva**, a Pannon Egyetem Humántudományi Karának Dékánja

1. szekció: „Nincsen ördög” – az orvoskaraktertől az orvosíróig a 19–20. századi magyar irodalom vonatkozásában

Szekcióelnök: Szávai Dorottya

10:15–10:30 Albrecht Zsófia (Budapest): Medicina, életreform és művészetek összefonódásáról – Jókai Mór *Nincsen ördög* című regénye kapcsán

10:30–10:45 Győrei Zsolt (Budapest): Orvoskarakterek Márai Sándor *Kaland* című színművében

10:45–11:00 Osztrólczyk Sarolta (Budapest): „odabent a koponya sötétjében lassan és szívósan dolgozik a végzet”: Az agydaganat irodalmi reprezentációi Karinthy Frigyes *Utazás a koponyám körül* és Szilasi László *Luther kutyái* című regényében

11:00–11:15 Csabay-Tóth Bálint (Szeged): „Ha már a rum se használ [...] el kell néznie az orvoshoz”: Betegség és egészségügy Sziráky Judith *Zárójelentés* című kötetében

11:15–11:30 Bíró-Balogh Tamás (Szeged): B. P. dr. századik esése: Egy orvosíró elfeledett regénye egy író orvostól

11:30–11:45 Kérdések, vita

11:45–12:00 Kávészünet

Program

CSÜTÖRTÖK

2. szekció: Darwin előtt és után, egészen napjainkig – orvosábrázolások és betegségreprezentációk angolszász írók műveiben

Szekcióelnök: Zámbo Bianka

12:00–12:15 Bús Éva (Veszprém): A romantikus materializmus és a tudós orvos találkozása a késő viktoriánus elbeszélés boncasztalán – Sir Conan Doyle *Round the Red Lamp* című elbeszéléskötete alapján

12:15–12:30 János Emília (Budapest): „Egy hímnemű test élete és halála” – Philip Roth: *Akárki*

12:30–12:45 Kérdések, vita

12:45–14:00 Ebédszünet

3. szekció: Pszichopatológia és orvosetika a 19. századi orosz irodalomban

Szekcióelnök: Prax Levente

14:00–14:15 Németh Attila, dr. (Budapest): Dosztojevszkij mint Freud előfutára

14:15–14:30 Vigh-Kiss Erika Rozália (Veszprém): Orvosi tematika és az orvos képe Anton Pavlovics Csehov műveiben

14:30–14:45 Kérdések, vita

14:45–15:00 Kávészünet

4. szekció: „A sárga koponya” – francia orvos esszéisták, angolszász horror klasszikusok és német rémhistóriák

Szekcióelnök: Bús Éva

15:00–15:15 Fülöp József (Budapest): „Primum [non] nocere”: Orvosok viselt dolgai klasszikus német nyelvű rémtörténetekben

15:15–15:30 Szávai Dorottya (Veszprém): Jean Starobinski, az orvos esszéista

15:30–15:45 Rompos Csilla Rita (Veszprém): Járványok az irodalomban

15:45–16:00 Szili Cintia (Veszprém): Orvoskarakterek és alkimista figurák a világirodalom horror klasszikusaiban

16:00–16:15 Prax Levente (Veszprém): A doppelgänger tematika kétféle megközelítése a 19. század végi fantasztikus irodalomban – Robert Louis Stevenson: *Dr. Jekyll és Mr. Hyde*, Guy de Maupassant: *Horla*

16:15–16:30 Kérdések, vita

Program

PÉNTEK

1. szekció: Orvostudomány és betegségirodalom a Nyugathoz köthető szerzői hagyományban

Szekcióelnök: Arany Zsuzsanna

10:00–10:15 Kis Petronella (Budapest): Csáth írásművészetének természettudományos alapjai

10:15–10:30 Arany Zsuzsanna (Veszprém): „Az orvos válaszol”: Csáth Géza betegségekkel és gyógyítással foglalkozó publicisztikai írásai

10:30–10:45 Varga Kinga (Budapest): Irgalom és végzet: Moviszter doktor mint színpadi karakter az Édes Anna színházi előadásában

10:45–11:00 Parádi Andrea (Budapest): Orvos vagy ügyvéd? Gyógyítás mint metafora Kosztolányi műveiben

11:00–11:15 Korda Eszter (Budapest): Betegség, halál és művészet egzisztenciális élménye Kosztolányi, Ottlik és Esterházy prózájában

11:15–11:30 Kovács Veronika (Pécs): Betegségirodalom és naplóforma – Esterházy Péter Hasnyálmirigynapló című műve mint autopatográfia

11:30–11:45 Kérdések, vita

11:45–12:00 Kávészünet

2. szekció: Mentális betegségek, őrült tudósok, horrorisztikus tudomány

Szekcióelnök: Korda Eszter

12:00–12:15 Hardy Boglárka (Budapest): Patológia és ontológia: Mentális betegségek reprezentációja 20. századi amerikai regényekben

12:15–12:30 Kisantal Tamás (Pécs): Tudós, őrült, démon: Dr. Mengele irodalmi ábrázolásai

12:30–12:45 Fekete Richárd (Veszprém): Integritás és hatalom, tudomány és horror. Szülésábrázolás a kortárs magyar spekulatív fikcióban

12:45–13:00 Kérdések, vita

13:00–14:00 Ebédszünet

Program

PÉNTEK

3. szekció: A krízistől az egymásra találásig: kortárs magyar szerzők és az orvostudomány

Szekcióelnök: Fekete Richárd

14:00–14:15 Ureczky Eszter (Debrecen): Sóhajt az orvos: krízis és kiegészítő kortárs magyar orvosszerzők műveiben – Erdős Attila: *Felvágóskönyv*, Gajdos Ágoston versei, Imolya Patricia: *Esetlapok*, Tarr Ferenc: *Egy szívsebész naplója*, Vámos Zoltán forgatókönyvei

14:15–14:30 Pataky Adrienn (Budapest): Demencia, Parkinsonia és Óperencia: A szellemi hanyatlás és a gondoskodás nyelvei

14:30–14:45 Zámbó Bianka (Veszprém): Fog. Száj. Arc. Fej: A személytelenné tett testi tér Oravecznél

14:45–15:00 Horváth Péter (Budapest): Két erdélyi orvos egymásra találásának története: a testek inverziójában beteljesülő szerelem – Tompa Andrea: *Fejtől s lábtól*

15:00–15:15 Kérdések, vita

Zárszó

15:15–15:30 Zárszót és köszönetet mond **Arany Zsuzsanna**, a Szíveri János Intézet vezetője és **Fekete Richárd**, a Szíveri János Intézet tudományos munkatársa

Mindenkit szeretettel várunk!